

Notatka ze spotkania Zespołu ds. Kompleksowego Wsparcia Rodzin z Niepełnosprawnym
Dzieckiem (daw. Zespołu ds. Dzieci i Młodzieży)

Spotkanie odbyło się w dniu 7 lipca 2014 r. od godz. 12.00.

Przebieg spotkania:

Pierwsza część spotkania została poświęcona problematyce będącej w kompetencjach Ministra Sprawiedliwości. Przedstawicielami Ministerstwa Sprawiedliwości były: Pani Anna Andrzejewska - Pełnomocnik Ministra Sprawiedliwości ds. Konstytucyjnych Praw Rodziny oraz pani Agnieszka Formankiewicz.

Omawiane kwestie dotyczyły m.in.:

- realizacji wyroków sądów w zakresie utrudniania kontaktów z dziećmi,
- nadużywania przez sądy instytucji ubezwłasnowolnień dzieci w stosunku do dzieci niepełnosprawnych,
- faktu, że osoby z niepełnosprawnością trafiają do Zakładów Karnych,
- możliwości zastosowania notarialnego upoważnienia do działania w imieniu osoby niepełnosprawnej zamiast instytucji ubezwłasnowolnienia.

Przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości szczegółowo omówili projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw., które dot. m.in. rezygnacji z instytucji ubezwłasnowolnienia i wprowadzenia czterech form opieki (projekt w załączeniu).

Następnie szczegółowo omówione zostały poszczególne postulaty, z zakresu wsparcia finansowego, zgłaszane podczas poprzednich spotkań będące w kompetencjach Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Przedstawicielami Ministerstwa Pracy Polityki Społecznej byli: Pani Elżbieta Seredyn – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Pan Olgierd Podgórski – Z-ca Dyrektora Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Zostały szczegółowo omówione kwestie m.in. możliwości podwyższenia renty socjalnej, zwolnienia renty socjalnej od PIT, zabezpieczenia sytuacji rodzica w przypadku śmierci dziecka (m.in. kwestia zasiłków dla bezrobotnych, program aktywizacji bezrobotnych), zniesienia kryteriów do zasiłków rodzinnych, podwyższenia zasiłku pielęgnacyjnego, otrzymywania zasiłku pielęgnacyjnego w wyższej wysokości w sytuacji sprzężonej niepełnosprawności, ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne niezależnie od obowiązku alimentacyjnego, a także możliwości otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego na każdą osobę niepełnosprawną, łączenia zarobkowania z pobieraniem

świadczenia pielęgnacyjnego oraz wysokości emerytur dla osób otrzymujących świadczenie pielęgnacyjne.

W stosunku do ww. głos zabrał przedstawiciel Ministerstwa Finansów – p. Wioletta Walewska-Pucula, która zwróciła uwagę, że konieczna jest spojrzenie na przedstawione postulaty w sposób makro. Należy mieć na względzie, że realizacja wszystkich z postulatów kosztowałoby miliardy złotych. Dlatego też Rząd oczekuje wsparcia od uczestników spotkania w wybraniu konkretnej pomocy i określeniu priorytetów działań, gdyż istnieje potrzeba reform i skierowania pomocy tam gdzie aktualnie jest ona najbardziej potrzebna. Reforma powinna rozpocząć się od reformy orzecznictwa o niepełnosprawności. Należy mieć na względzie, że prace te będą trwały kilka lat.

Minister Elżbieta Seredyn wskazała działania, którym Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej będzie chciało nadać priorytetowy charakter:

- wsparcie rodzica w sytuacji gdy umiera dziecko niepełnosprawne,
- podwyższenie zasiłku pielęgnacyjnego,
- podwyższenie renty socjalnej.

Ponadto szczegółowo omówiona została kwestia bezpłatnych specjalistycznych usług opiekuńczych z pomocy społecznej. Przedstawiciele Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej poinformowali, że osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to natomiast usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Jednocześnie do kompetencji Rady gminy należy określenie, w drodze uchwały, szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób

z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczególne warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określa natomiast, w drodze rozporządzenia, rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych i kwalifikacje osób świadczących te usługi oraz warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług, uwzględniając sytuację materialną tych osób.

Ponadto zostały zgłoszone dodatkowe postulaty, dotyczące:

- objęcia opieką osób w wieku ok. 60 r. ż., które w związku z rezygnacją z zatrudnienia w celu opiekowania się niepełnosprawnym członkiem rodziny, nie mają aktualnie uprawnień do rent i emerytur,
- wydłużenia okresu składkowego emerytalnego i rentowego na cały czas sprawowania opieki (nie jak aktualnie do 25 lat),
- możliwości zarobkowania podczas pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, poprzez wprowadzenie, np. systemu widełkowego – analogicznego do systemu rentowego.

Na zakończenie spotkania głos zabrał przedstawiciel Ministerstwa Edukacji Narodowej Pani Joanna Wrona – Dyrektor Departamentu Zwiększania Szans Rozwojowych. Została szczegółowo omówiona kwestia subwencji i dotacji w zakresie finansowania szkół, w sytuacji gdy uczy się w nich dziecko niepełnosprawne. Ponadto, zwrócona została uwaga na konieczność bardziej precyzyjnego kierowania subwencji oświatowych i ewentualnej kontroli.